

**Rada ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Spraw
Konsumenckich
- 5 – 6 grudnia br.**

W Brukseli 5 grudnia br. odbyło się Posiedzenie Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Spraw Konsumenckich (sprawy dot. zatrudnienia i spraw społecznych)- Rada EPSCO. W posiedzeniu wzięł udział Kazimierz Kuberski, podsekretarz stanu w MPiPS.

W tym dniu odbyła się między innymi debata na temat usług społecznych interesu ogólnego. Większość państw zgodziła się, iż potrzebna jest dalsza dyskusja nad problematyką tych usług – ich dostępności i jakości, zwłaszcza, iż są one przede wszystkim skierowane do grup słabszych (np. opieka nad dziećmi, osobami starszymi). Podkreślono potrzebę lepszego zdefiniowania tych usług.

Dodatkowo przyjęto częściowe podejście ogólne odnośnie:

- wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia,
- wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz określającego treść załącznika XI¹.

Przyjęte zostały Konkluzje Rady w sprawie wspólnych zasad dotyczących *flexicurity* (działania prowadzące do zachowania równowagi pomiędzy elastycznością a bezpieczeństwem na rynku pracy) oraz Konkluzje Rady w sprawie przyszłych perspektyw Europejskiej Strategii Zatrudnienia w kontekście agendy lizbońskiej.

Rada przyjęła także Konkluzje Rady w sprawie Kontynuacji Europejskiego Roku Równych Szans dla Wszystkich, która ma na celu zwrócenie uwagi

¹ Kwestia koordynacji krajowych systemów zabezpieczenia społecznego państw członkowskich UE regulowana jest obecnie rozporządzeniami Rady (EWG) nr 1408/71 (rozporządzenie podstawowe) oraz 574/72 (rozporządzenie wykonawcze). Z uwagi na fakt, że rozporządzenia te przyjęte zostały w latach 70 – tych, a ich materia jest niezwykle skomplikowana, w 2001 r. podjęto działania mające na celu uchwalenie nowych aktów prawa wspólnotowego, które w uproszczony sposób uregulowałyby przedmiotowy obszar. W roku 2004 uchwalono rozporządzenie Rady i Parlamentu Europejskiego nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, które zastąpi w przyszłości rozporządzenie 1408/71. Zgodnie z art. 91 rozporządzenia 883/2004, data podjęcia jego stosowania uzależniona jest od przyjęcia rozporządzenia wykonawczego, nad którego treścią trwają obecnie prace w Radzie.

Prace nad nowym rozporządzeniem wykonawczym, które w przyszłości zastąpi we wspólnotowym porządku prawnym rozporządzenie nr 574/72, podjęte zostały w styczniu 2006 r. Podstawowym celem rozporządzenia jest określenie procedur koniecznych dla realizowania uproszczonych przepisów rozporządzenia 883/2004. Zamierzeniem szczegółowym jest zmodernizowanie i uproszczenie przepisów rozporządzenia nr 574/72, w tym wzmocnienie współpracy między instytucjami zabezpieczenia społecznego oraz ulepszanie metod wymiany przez nie informacji, m.in. w wyniku zastosowania elektronicznych środków transmisji danych. Prace nad nowym rozporządzeniem wykonawczym do rozporządzenia 883/2004 prowadzone są w systemie „rozdziel po rozdziale”.

Wspólnoty i państw członkowskich na problem dyskryminacji i walki z wszelkimi jej przejawami.

Zatwierdzono również:

- Konkluzje Rady w sprawie Ochrony i Wzmocnienia w ramach aktywnej integracji²,
- Konkluzje Rady w sprawie przeglądu wdrażania przez państwa członkowskie i instytucje UE Pekińskiej Platformy Działania,³
- Konkluzje Rady w sprawie zrównoważonego udziału kobiet i mężczyzn na rzecz zatrudnienia, wzrostu i spójności społecznej⁴.

Rada przekazała do dalszych uzgodnień *projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie minimalnych wymogów służących zwiększeniu mobilności pracowników dzięki łatwiejszemu nabywaniu i zachowywaniu dodatkowych uprawnień emerytalnych*. Wzrastające znaczenie uzupełniających planów emerytalnych sprawia, że sprawą ważną staje się zmniejszenie ograniczeń mobilności wynikających z ich funkcjonowania. Chodzi o zapewnienie pracownikom migrującym minimalnego zakresu praw do emerytury uzupełniającej. W Polsce uzupełniające systemy emerytalne są jeszcze stosunkowo mało rozwinięte i funkcjonują głównie w ramach pracowniczych programów emerytalnych. Objętych jest nimi około 200 tysięcy pracowników. Prace nad dyrektywą mają prowadzić do wypracowania kompromisu pomiędzy potrzebą utrzymania minimalnych wymogów mobilności a potrzebą ograniczenia obciążeń dla pracodawców związanych z założeniem i rozwojem dodatkowych systemów emerytalnych.

W trakcie lunchu roboczego oraz po nim odbyła się dyskusja dotycząca zmienionych projektów dyrektyw w sprawie niektórych aspektów organizacji czasu pracy oraz warunków pracy pracowników tymczasowych

Polska popiera inicjatywę zmiany dyrektywy o czasie pracy oraz uregulowania na poziomie wspólnotowym pracy tymczasowej, zdając sobie przy tym sprawę z wagi omawianych regulacji, które na długi okres

² Konkluzje Rady w sprawie Ochrony i Wzmocnienia w ramach aktywnej integracji składają się z ośmiu części. Najważniejsze wnioski Konkluzji to:

- podkreślenie wagi spójności społecznej i jej centralnej roli w UE i państwach członkowskich,
- podkreślenie roli otwartej metody koordynacji i jej wkładu w walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- dalsze wzmocnianie otwartej metody koordynacji i ustalenie rekomendacji dotyczących wspólnych reguł jej prowadzenia,
- fakt, iż aktywna integracja społeczna nie jest jedynie celem samym w sobie, ale również warunkiem zrealizowania celów Strategii Lizbońskiej,
- wzmocnienie roli edukacji oraz aktywnej polityki rynku pracy w realizowaniu aktywnej integracji społecznej,
- promocja integracji społecznej i promowanie jej „politycznej” widoczności,
- organizacja Ministerialnego Okrągłego Stołu nt. Ubóstwa w roku 2008.

³ Projekt konkluzji Rady ma na celu zebranie w jeden dokument wszelkie działania i inicjatywy mające na celu zredukowanie poziomu ubóstwa kobiet.

⁴ Projekt konkluzji Rady ma na celu zwrócenie uwagi Wspólnoty i państw członkowskich na problem niskiej reprezentacji kobiet w gremiach decyzyjnych, a ich nadmiar w sfeminizowanych, czyli niskopłatnych zawodach.

wyznaczyłyby standardy organizacji pracy w Unii Europejskiej. Przedstawione przez Prezydencję portugalską propozycje dyrektyw zdaniem Polski zmierzały w dobrym kierunku i mogły, po doprecyzowaniu niektórych kwestii, stanowić podstawę do osiągnięcia długo oczekiwanego porozumienia.

Przedstawiciel Polski w wystąpieniu oraz rozmowach nieformalnych podkreślał, że w celu wypracowania porozumienia, państwa członkowskie muszą wykazać się poszanowaniem i wzajemnym zrozumieniem potrzeb oraz, co najważniejsze, gotowością do kompromisów. W czasie obrad podkreślano, iż omawiane regulacje stanowią jedne z najbardziej newralgicznych obszarów prawa pracy, muszą bowiem uwzględniać zarówno wyzwania stojące przed gospodarką całej Unii, jak i zapewnienie właściwego poziomu ochrony pracowników.

Na posiedzeniu Rady, chociaż uzyskano postęp w negocjacjach i doszło do zbliżenia poglądów, wciąż stanowiska niektórych z państw członkowskich okazały się zbyt spolaryzowane, aby móc przyjąć porozumienie. Dotyczyło to w szczególności:

- stosowania klauzuli opt-out – możliwość świadczenia pracy powyżej przeciętnie 48 godzin w tygodniu po wyrażeniu pisemnej zgody przez pracownika,
- zasady równego traktowania pracowników tymczasowych, w szczególności tzw. grace period – okres podczas, którego pracownik tymczasowy mógłby być inaczej traktowany pod względem wynagrodzenia,

Na zakończenie debaty nad czasem pracy i pracą tymczasową Prezydencja Portugalska wydała deklarację, w której podkreśliła, iż mając na uwadze „wrażliwy” charakter omawianych uregulowań oraz konieczność poczynienia wysiłków na rzecz możliwie szerokiego porozumienia przed podjęciem ostatecznej decyzji, Rada zgodziła się, iż najlepszą opcją w tym momencie będzie odłożenie w czasie podjęcia ostatecznej decyzji, w celu dalszego prowadzenia konsultacji. Ze względu na stojące przed Europą wyzwania osiągnięcie konsensusu w najbliższym czasie ma dla Wspólnoty zasadnicze znaczenie.

Prezydencja podkreśliła, że dla wielu państw członkowskich przygotowane przez nią propozycje były znaczącym krokiem naprzód, ponieważ otwierają drogę do osiągnięcia porozumienia. Wyraziła także przekonanie, że istnieje margines czasowy dla podjęcia decyzji politycznej w 2008 r., bazując na podstawach postępu jaki się dokonał w czasie posiedzenia Rady w dniu 5 grudnia br. Tym samym zaapelowała do nadchodzących Prezydencji i Komisji Europejskiej o podjęcie wysiłków w celu uzyskania ostatecznego porozumienia w zakresie obu dyrektyw, biorąc pod uwagę wagę tych kwestii oraz specyficzne potrzeby państw członkowskich. Portugalia oświadczyła także, że będzie aktywnie wspierać wszelkie wysiłki w tym kierunku oraz poprze większość jaka się sformułuje w Radzie dla osiągnięcia rozwiązania tych problemów (*tekst deklaracji w załączeniu*).

W dniu 6 grudnia br. odbyło się wspólne posiedzenie Rady EPSCO i Rady ds. Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (Rada JHA), podczas którego dyskutowano rosnące znaczenie migracji dla UE, czynniki sprzyjające migracji, jak również inicjatywy Komisji Europejskiej mające na celu lepsze wykorzystanie migracji legalnej w kontekście Strategii Lizbońskiej oraz przeciwdziałanie nielegalnej migracji.

Przedstawiciel Polski w swoim wystąpieniu podkreślił m.in., iż rozpatrując kwestie migracji należy uwzględnić problem utrzymujących się ograniczeń dostępu do rynku pracy dla obywateli nowych państw członkowskich. Proponowana polityka migracyjna może w niektórych przypadkach oznaczać bardziej korzystne traktowanie obywateli państw trzecich niż obywateli Unii Europejskiej. Nie oznacza to, że traktowanie obywateli państw trzecich powinno być pogorszone, ale że sytuacja obywateli Unii Europejskiej nie powinna być w żadnym wypadku mniej korzystna. Legalna imigracja może przyczynić się do osiągnięcia celów Strategii Lizbońskiej zważywszy, iż jednym z problemów, z jakimi boryka się Unia Europejska jest obserwowany w niektórych sektorach gospodarki brak pracowników, w tym zwłaszcza pracowników wysoko wykwalifikowanych. Przyjęcie pakietu dyrektyw zaplanowanych w *Planie polityki w dziedzinie legalnej migracji* stanowić będzie istotny krok naprzód w tym zakresie. Celem aktów prawnych zapowiedzianych w *Planie polityki w dziedzinie legalnej migracji* jest zwiększenie atrakcyjności pracy legalnej w Unii Europejskiej dla imigrantów. W ramach pakietu w październiku 2007 r. przedstawiono dyrektywę ramowa, dotyczącą praw migrantów oraz podstawowych procedur (m.in. jednolite zezwolenie na pracę i pobyt), jak również pierwszą z dyrektyw szczegółowych, dot. pracowników wysoko wykwalifikowanych. W roku 2008 przedstawione zostaną dyrektywy odnoszące się do: pracowników sezonowych, stażystów otrzymujących wynagrodzenie oraz osób delegowanych w ramach korporacji międzynarodowych